

Guanyadors dels
XXII Premis Maig

Memorial Pasqual Batalla
de narrativa breu

*L'angoixa de
no saber* de

Rosa Pons i Solà · 1r premi

*La llegenda
dels dos amants* de

Mercè Climent · 2n premi

Rosa Pons i Solà - 1r premi

Vaig néixer a Òdena i visc a Igualada.

Vaig estudiar Enginyeria Tècnica en Química Industrial i, actualment, treballa en un institut de secundària com a professora de Tecnologia.

Des de molt jove m'ha agradat escriure, especialment poesia, però fins fa poc no he tingut l'oportunitat de dedicar-hi una mica de temps.

He guanyat el 1r premi del certamen literari Cartes de desamor de Pardinies el 2018, el 2n premi del Concurs de contes curts Vila d'Almenar de l'any 2015, del de narrativa literària per a dones Mercè Rodoreda i dels Premis Maig de Vila-real del 2016, entre altres premis i accèssits.

L'angoixa de no saber

de Rosa Pons i Solà

Angoixa constant. Durant tot el dia i durant l'insomni de les nits. I, en els matins de les nits en què aconsegueix adormir-se, la Maria es desperta tremolant, amb un nus a la gola que la claror no pot desnuar, perquè cap claror és capaç d'esvair ni els dubtes ni l'angoixa constant.

La Maria dubta, s'angunieja i pateix. Pateix perquè té dubtes, perquè necessita saber. La Maria estima la Marta, l'única filla, tant com una mare pot estimar una filla única; però, a qui més estima la Maria és a les netes, la Jana i la Gisela, i estaria disposada a tot per defensar-les i protegir-les.

Costa d'imaginar com enyora les netes, la Maria. Abans, les cuidava, les acompanyava a la llar d'infants i les hi anava a recollir, els donava el berenar i jugava amb elles. D'un parell d'anys ençà, el pare agafà mitja jornada per fer-se càrrec de les petites i, cada cop, s'espaien més les visites a ca l'àvia.

La Marta se sent orgullosa que el marit deixés de treballar a les tardes per cuidar les filles. «Així poden gaudir de la companyia del pare», diu. I la Maria sap que calla que la poden gaudir com no la va poder gaudir ella. Pensa que bona part del problema rau en el fet que la Marta ha idealitzat la figura del pare. I que no ha idealitzat gens la de la mare. Fins a cert punt, ho troba lògic, ja que l'home va morir quan la nena només tenia set anys i la criatura sempre el va trobar a faltar. Com podia no idealitzar un pare que la mimava, la consentia i li comprava tot el que demanava? I com podria haver idealitzat una mare a qui tocà gestionar els temps difícils que seguiren a la mort del pare, la difícil situació econòmica que en resultà i l'adolescència, ja de per si difícil, d'una noia difícil i rebel?

La Maria creu, també, que l'altra part del problema resideix en el fet que la Marta està engegada amb el marit, que, com vulgarment es diu, només hi

veu pels seus ulls. Tot el que ell decideix li sembla bé, com si li hagués abduït el sentit crític. I la Maria té por, perquè el que passa a casa de la filla, no ho acaba de trobar normal. «Els temps han canviat», es diu. «I tant que han canviat —continua—, fins al punt que, avui en dia, es parla d'assumptes sobre els quals abans mai no es parlava.»

L'enorme banyera. El matrimoni reformà la cambra de bany per encabir-hi un magnífic *jacuzzi*. A la mare li semblà una bona idea que volguessin relaxar-se plegats en aquell bé de Déu de bombolles, sobretot perquè la feina, a la Marta, li exigeix molt i li convé desestressar-se. El que l'alarmà fou assabentar-se que, qui s'hi banya cada nit, són el gendre i les netes. Però si la Jana ja ha complert set anys! La Marta treballa en el torn de tarda i, quan arriba a casa prop de les onze de la nit, està encantada de trobar les criatures sopades, banyades i al llit. —Vols dir que és correcte? —aventura fluixet la Maria. I la Marta explota a la defensiva, potser massa a la defensiva: —Que a les nenes també els vols imposar la fastigosa moral de les Escolàpies com em vas imposar a mi? La qüestió és veure pecats arreu, embrutar-ho tot.

De la paraula pecat, ja ni en recordava l'existència, però, si alguna cosa veu bruta la Maria és la mirada del gendre quan mira el cul de la Jana. Li venen ganes d'arrenca-li els ulls; tanmateix, l'únic que pot fer és mossegar-se la llengua. I dormir malament, i despertar-se amb un calfred i tremolant de pànic.

Passa unes nits espantoses, molt més espantoses que els dies. Tot i no esmorteir el dolor, la llum del matí dissipa els pensaments desbaratats, les idees irrealitzables i posa una mica de seny a l'hora de discernir el que és possible del que és novel·lesc; el que pot fer, d'allò que val més que s'oblidi d'intentar. Perquè, si hi ha res que tingui clar la Maria és que, si fa un pas en fals, perdrà per sempre la filla i les netes. Un pas en fals, una frase massa directa, una acusació no provada...

Mentre gira i regira pel llit devorada per l'ansietat, descarta contractar un detectiu —ningú no pot investigar el que passa dins d'un domicili particular

si algú no li n'obre les portes—; fer instal·lar càmeres que gravin la maleïda banyera —no pot facilitar l'accés a cap instal·lador al pis de la filla— i navegar per la xarxa a la recerca d'imatges comprometedores de les netes o del gendre —encara podria acabar veient-se implicada en un cas de pederàstia—.

«Què pot fer, doncs?» es pregunta només posar els peus a terra. La Maria seu davant de l'ordinador per informar-se, en tot tipus de pàgines, dels indicis que denoten abusos infantils. Davallada del rendiment escolar, es menciona sovint. La Jana porta poc temps a l'escola per poder-li apreciar cap davallada. Tanmateix, l'àvia no la veu tan espavilada i desperta com un parell d'anys enrere, quan, a més, ho xerrava tot. Ara calla. Calla i travessa la Gisela amb la mirada si a la germana se li escapa que el braçalet nou que porta, li'l va regalar el pare perquè li va fer un petó. La menuda, en notar com se li claven els ulls, es tapa la boca i posa cara d'haver esbombat allò que li havien dit que no digués.

A la Maria, li entren esgarriances en imaginar-se què pot estar fent el Fredy —si té nom de pel·lícula de por i tot!— a les dues petites. I l'envaeix la impotència, conscient com és que no pot comptar amb la filla per a res. La Marta continua tan embadalida amb el marit com el primer dia. Ara bé, el pare que la dona ha ofert a les seves filles no s'assembla gens al que ella té idealitzat en el seu subconscient. La Maria recorda com retreia al marit que no hagués canviat mai ni un sol bolquer ni pascut un plat de farinetes. Que el Paco, sovint, aparegués amb la capsa d'una nina o d'un Lego sota el braç, no la descarregava de cap feina. Tanmateix, l'home sempre va mirar la filla com una filla i, a la Maria, mai no la va sotraguejar el més mínim dubte de si la nena, al seu costat, corria cap mena de perill.

Angoixa constant. Produïda per la impossibilitat de saber. Tal vegada pateix una paranoia i no hi ha manera de comprovar-ho.

La Maria es repeteix que, si pogués assegurar-se que només es tracta d'una paranoia, es posaria en mans d'un bon metge i se sentiria la més feliç de les

dones. Però que, si tingués la certesa que els seus temors són reals, no l'aturaria res. I res vol dir res. Que si la situació es resolgués de tal manera que la portés a passar la resta de la vida a la presó, la hi passaria sentint-se, igualment, la dona més feliç del món.

L'angoixa, el dolor, el pànic, els causa el no saber. La Maria ho sap prou bé; ja que, si aconseguís saber, sabria prou bé què fer.

La llegenda dels dos amants

de **Mercè Climent**

«Y se hicieron leyenda los dos amantes,
enroscados eterna y húmedamente.»

Silvio Rodríguez

El bosc habitava tota aquella humitat, de molsa i de bavoses, al país de les muntanyes teixides amb pedaços de verd. La pluja plovia a dintre de les coses i us mullava l'ànima dels ossos. L'escoltàveu caure, la vàieu caure, la podíeu, fins i tot, respirar caure. Havíeu arribat des d'un país que s'esquarterava de set i, si fora possible, us haguéreu emplenat les butxaques amb tota aquella aigua per salvar-lo o, almenys, guarir-li la crosta dels llavis.

Aquell matí us havíeu alçat decidits a fer alguna excursió, desobeint totes les veus que pronosticaven pluja i, sobretot, molta boira. Havíeu menjat en excés els dies anteriors i teníeu la necessitat de fer un poc d'esport. Arribats a una cruïlla que indicava diferents itineraris us decantàreu pel més llarg. Solíeu rebaixar el temps que s'hi indicava a aquelles plaques i quatre hores no us va semblar un temps excessiu.

A cada pas buscàveu les marques —inequívokes— de la ruta, que us deien que no estàveu perduts. Interrogàveu troncs i pedres amb la ferocitat dels ulls, i sempre confessaven amb una línia roja i una altra de blanca. Ella, divertida, cridava, amb aquella veu de xiqueta o dona innocent, «ruta» cada vegada que els seus ulls s'avançaven als teus en la trobada.

Portàveu únicament un mòbil que ja havia exhaurit més de la meitat de la bateria, però això no era encara un problema. Plens de joia, buscàreu la cançó que des de feia estona taral·larejàveu. Les pel·lícules, les vides, exigeixen una

banda sonora, i cada escena una cançó. Vosaltres, sense pretendre-ho, l'havíeu trobat. I per un instant us convertíreu en tendres bavoses d'aquell camp, i us enros càreu humidament, i tu deixares de ser home, com ella xiqueta, per a ser un de sol completament.

Després de caminar mig matí t'adonares de dues coses: una, que la pluja era cada vegada més i més insistent; i dos, que l'havies d'esperar a cada moment. A la pluja no, a ella, que sense saber-ho, anava ofegant-se d'humitat. Decidíreu fer un descans. Aprofitares l'avinentesa per buscar un racó amagat on pixar, sense saber massa bé de qui t'amagaves. No havíeu trobat cap caminant des de feia més de dues hores, tret d'algun ase, cavall o gos, i d'ella ja feia temps que no t'amagaves per aquests menesters. Va caure abatuda a mitjan camí mentre tu tornaves, ignorant si podria continuar. Encara que et deia que sí, que no patires, que només havia estat un mareig.

Hi havia la mateixa distància cap avant que cap enrere, amb la diferència que avançar implicava pujar. Tanmateix, us empenyava molt haver de recular, fora quina fora la causa, i aquesta no n'era una excepció. Així que decidíreu pujar i avançar, amb l'únic alè de la fruita i del xocolate que, afortunadament, havíeu dipositat a la motxilla abans d'encetar aquella aventura d'incerta ventura.

Decidir-ho no fou suficient, feia estona que no pujàveu sinó que fèieu cercles al voltant d'un bosc d'arbres que mai no havíeu vist. Les marques no apareixien enlloc i la por es convertí en companya inesperada de viatge. La boira us envoltava amb els seus braços de mort venidora. No hi havia cobertura i només quedava una ratlleta de bateria. Ella premia fort les parpelles per no plorar, però tu no ho sabies, el que sí que sabies és que tremolava com un teuladí que ha caigut del niu i pensa que mai més el trobarà sa mare. La cançó que abans escoltàveu feliços, ara vaticinava, potser, la desgràcia: de bell nou, d'altres amants convertits en llegenda. Tanmateix, una mà d'esperança us empenyé fora d'aquell cercle obsessiu i us retrobàreu

amb el camí que havíeu abandonat sense saber com. Avançàveu, lentament. Amb ulls cansats i peus orbs.

La boira us aguaitava des de tots els racons, però encara us deixava la visió d'alguns metres. Ja no teníeu res a portar-vos a la boca ni tampoc possibilitat de fer cap telefonada. La bateria del mòbil s'havia esgotat definitivament, i a la vostra semblava que no li quedaria gaire. Ara és quan us retrèieu —sense dir-li-ho a l'altre, quin sentit tenia això en aquell moment?— que no havia sigut una bona idea fer aquesta excursió: la televisió anunciava pluja per a tot el dia, també la pàgina web que solíeu consultar per conèixer la climatologia d'algun indret, la gerent de l'hotel, fins i tot, us havia dit que si no era absolutament necessari no us moguéreu del poble. Què hi ha absolutament necessari quan u està de vacances? Probablement res, però a vosaltres us agradava anar a contratemps de tot i a contracorrent de tots. Amb aquesta manera tan vostra de fer mai us havia anat malament, ans al contrari, la vostra història conservava encara el gust intacte i dolç de les primeres vegades.

Quan us semblava que moriríeu engolits per la boira, la fam i el fred, la silueta d'un monestir a la part més alta de la muntanya us omplí d'esperança. Quedava encara lluny però albirar el vostre destí us posava ales als peus. Així que, com a dos Hermes actuals, sobrevolàreu els últims quilòmetres lliures de tot dolor físic i de tota necessitat fisiològica. El monestir creixia a dintre de la vostra mirada. Cada vegada éreu més a prop. I més. Només teníeu ulls per a la pedra grisosa i antiga d'aquell santuari. Éreu fang imantat per la pedra.

Vau creure que us fèieu una fotografia en el monestir, ella amb un somriure preciós que ocultava qualsevol signe de cansament, tu fent el símbol de la victòria amb els dits. Tot seguit us abraçàreu. Abans d'entrar al temple per buscar una mica de descans i calor, abans de saludar el rector i demanar-li si tenia alguna cosa per menjar i beure, abans de demanar-li poder fer una telefonada, abans d'esperar que vingueren per vosaltres... Abans que res, tot.

Mai vas saber que dies més tard rescataven els vostres cadàvers, enroscats humidament. No havíeu pogut eixir d'aquell bosc de boira espessa i d'arbres estranys. Cap mà us en tragué. No hi hagué ales als peus ni esperança de pedra. Us va perdre definitivament i per sempre. No la veiéreu vindre, feia hores que no es veia res, però sí que escoltàreu sorolls de casc. Era la mort que venia a llocs del seu cavall negre, que travessava bosc i boira per arrabassar-vos els darrers batecs. Primer els d'ella i, poc després, els teus. L'abraçares fort perquè no es quedara sola en la darrera mort.

Mercè Climent - 2n premi

Mercè Climent (Alcoi, 1981) és enginyera agrònoma i llicenciada en Filologia Hispànica. Viu a Gandia (la Safor) i compagina l'escriptura amb la tasca d'editora de Lletra Impresa Edicions.

Ha escrit els llibres infantils: *Lina Panxolina i el quadern màgic*, *Marc i el poder sobre el temps*, *El misteri dels Reis d'Orient* i *Murta i els minairons* (II Premi Altea de Literatura Infantil i Juvenil), entre altres; la novel·la *Somiant amb Aleixa* (XVII Premi de Literatura Eròtica la Vall d'Albaida); els relats *Amor a la ciutat dels ponts*, *Mariola i Ah!, bella reina...*; el poemari *Infinítamant* (X Premi de Poesia Ibn Jafadja d'Alzira) i altres contes publicats en revistes, diaris, llibres col·lectius, etc.

Ha estat inclosa en les antologies *Nova poesia alcoiana. Poemes entre telers; 14+1. Llenya Prima; Els caus secrets. Antologia d'criptors dels Països Catalans posteriors al 1972; Entre dones* i *La improbable vida de Joan Fuster*. Alguns dels seus versos han estat traduïts a l'alemany.

També ha traduït al català els poemaris *Arxipèlag*, de Jordi Botella i Joan Antoni Climent Fullana (son pare), i una antologia de poemes de Gloria Fuertes, seleccionada per ella mateixa en el llibre *Açò no és un llibre, és una dona*.

Hi organitzen:

Ajuntament
de **Vila-real**
Normalització Lingüística

Junts

Vila-real
avança en valencià

Col·labora:

